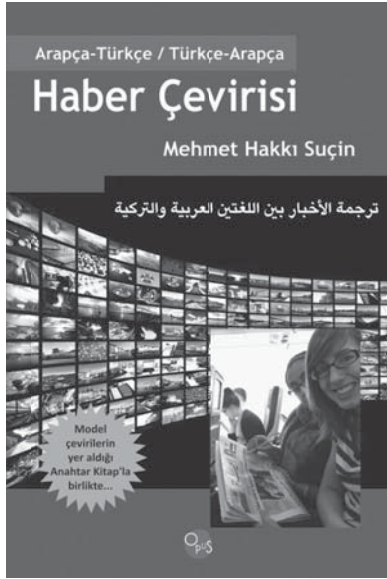

Arapça-Türkçe/Türkçe-Arapça

Haber Çevirisi

Mehmet Hakkı Suçin, Opus Yayınları, İstanbul, 2014.

Çeviribilim ve Arap dili alanındaki çalışmalarıyla bilinen, Gazi Üniversitesi öğretim üyesi Doç. Dr. Mehmet Hakkı Suçin, üniversite bünyesinde yıllardır vermekte olduğu çeviri derslerinde gerek teori gerekse uygulama açısından edindiği deneyimlerini nitelikli bir eserle taçlandırdı.

Arapça-Türkçe/Türkçe-Arapça Haber Çevirisi şu anda piyasadaki mevcut kitaplardan birçok bakımdan farklılık arz etmektedir. Kitap, öncelikle kolaydan zora doğru bir yaklaşımı hayata geçirmektedir. Öğrencilere temel sözcük dağarcığı verilerek cümle düzeyinden metin düzeyine doğru bir sıra izlenmektedir. İkinci olarak kitapta haber çevirisine özgü stilistik özellikler, stratejiler ve teknikler örneklerle gösterilmiştir.

Kitabın bir diğer özelliği sınıfta uygulanabilecek biçimde “modüler” bir yapıda tasarlanması ve metin türlerindeki çeşitliliğidir. Yazar, kitabın özsözünde kitabın bu özelliğiyle, bir yandan öğrencinin sözcük dağarcığını geliştirmek diğer yandan farklı metin türlerinin çevirisiyle başa çıkmasını sağlamayı hedeflediğini, çeviri için seçilen uygulama metinlerinin Arap ve Türk basınından derlenmiş otantik metinler olduğunu belirtmektedir.

Kitapta yer alan tüm metinlerin yazar tarafından yapılan “model” çevirileri, ders kitabıyla birlikte verilen *Anahtar Kitap*’ta verilmiştir. Böylece öğrenci sınıf etkinliği olarak yaptığı çeviriyi başka bir çeviri versiyonuyla karşılaştırıp değerlendirme imkânı bulacaktır. Kitabın bu özelliği çeviri dersi yürütücüsünün sınıf içi uygulamalara daha fazla ağırlık vermesini de sağlayacaktır.

Metinlerin “model” çevirileri verilmesine karşın, öğrencileri sözlüğe yönlendirmek ve bir taraftan dersin yürütücüsüne diğer taraftan öğrenciye sınıf içi uygulamalarda daha aktif olma imkânı vermek amacıyla metinlerin kelimeleri listelenmemiştir. Bunun yerine, öğrencilerin zaman zaman gözden geçirecekleri, konulara göre düzenlenmiş tematik bir sözlükçe eklenmiştir. Bu yaklaşımın öğrencileri ezberciliğe sevk etmeden, onları öğrenmeleri konusunda “inisiyatif” almaya yönelteceğine inanıyorum.

Eserin hedef kitlesi Arapça Mütercim Tercümanlık, Arapça Öğretmenliği, Arap Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalları ile Arapça çeviri derslerinin okutulduğu diğer öğretim kurumlarındaki öğrenciler, öğretim elemanları ve çeviri eğitmenleridir.

Arapça-Türkçe/Türkçe-Arapça Haber Çevirisi, altı bölümden meydana gelmektedir. Birinci ve ikinci bölümler Arapça Türkçe çeviriye tahsis edilmiştir. Birinci bölümde, öğrencilere haber çevirisine ilişkin sağlam bir altyapı kazandırmak amacıyla, kolaydan zora doğru bir yaklaşımla, Arapça ve Türkçede haber dilinin stilistik özellikleri ile haber çevirisinde izlenen bazı stratejiler hakkında “teknik” bilgiler yer almaktadır. On altı üniteden oluşan bu bölüm, haber dili çevirisi için güçlü bir alt yapı oluşturmayı hedeflemektedir. İkinci bölümde Arapçadan Türkçeye, farklı temalarda ileri düzeyde çeviri uygulamalarına yer verilmiştir. Bu bölüm 44 uygulamadan meydana gelmektedir. Sınıf içi ve sınıf dışı gerçekleştirilecek bu uygulamalarla bir yandan öğrencilerin tematik sözcük dağarcığı geliştirilirken diğer yandan da çeviri becerilerine ivme kazandırılması planlanmıştır.

Üçüncü ve dördüncü bölümler ise Türkçeden Arapçaya çeviriye ayrılmıştır. Üçüncü bölümde Türkçeden Arapçaya temel çeviri becerilerin geliştirilmesi hedeflenmiştir. Bölüm, on üç üniteden oluşmaktadır. Dördüncü bölümde sınıf içinde ve sınıf dışında uygulanmak üzere Türkçeden Arapçaya ileri düzeyde uygulamalara yer verilmiştir. Bölüm, 24 üniteden meydana gelmektedir.

Beşinci bölümde haber çevirisinde sık rastlanabilecek sözcükler temalar halinde verilmiştir. Altıncı bölümde ise röportaj, köşe yazısı, vefat ve taziye ilanı, reklâm, ülkeler ve başkentleri, para birimleri ve Arapçada noktalama işaretlerini içeren eklere yer verilmiştir.

415 sayfalık ders kitabıyla birlikte, yukarıda belirttiğim gibi, 150 sayfalık “Anahtar Kitap” verilmektedir. Birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü bölümlerde verilen tüm uygulamaların yazar tarafından yapılmış çevirileri bu Anahtar Kitap’ta yer almaktadır. Anahtar Kitap’ta yer alan bazı yapıların veya cümlelerin alternatif çevirileri, köşeli parantez içinde gösterilerek verilmiştir. Suçin, bu çeviriler için “*Öğrencilerin kendi çevirilerini karşılaştıracakları ‘örnek’ çeviriler olarak görülmelidir.*” demektedir. Çünkü bu çevirilerin her biri çevirmenin çeşitli gerekçelerinden yola çıkarak seçtiği alternatiflerden ibarettir. Dolayısıyla aynı metin farklı çevirmenler tarafından farklı yapılarla ve üsluplarla hedef dile aktarılabilir. Bu, çevirinin doğasında olan bir durumdur.

Türk ve Arap basınına yıllarca takip etmiş, çeviri alanında hem akademik hem de edebi yönleriyle kendisini harmanlamış bir çeviri ustasının kaleminden çıkan bu kitap; başta Arapça severler olmak üzere tüm kitap kurtlarının ilgiyle okuyacakları bir eserdir.

Dr. Murat ÖZCAN, Gazi Üniversitesi (mozcan@gazi.edu.tr)